
**TAPATURMA-ASIOIDEN
MUUTOKSENHAKULAUTAKUNNAN
TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA
2021**

TEHTÄVÄT

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on ensimmäisen asteen muutoksenhakuelin, joka käsittelee työtapaturma- ja ammattitautilainsäädännön ja muun lakisääteisen tapaturmavakuutuksen piiriin kuuluvia valitusasioita. Muutoksenhakulautakuntaan valitetaan vakuutuslaitosten päätöksistä, jotka koskevat lähinnä työntekijöiden, yrittäjien ja maatalousyrittäjien työtapaturmia; ja ammattitauteja, asevelvollisten sotilastapaturmia ja palvelussairauksia. Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätöksestä voi valittaa vakuutusoikeuteen. Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan lainvoimainen päätös pannaan täytäntöön niin kuin riita-asiaissa annettu lainvoimainen tuomio.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunta on riippumaton toimielin. Valtioneuvosto nimittää muutoksenhakulautakunnan jäsenet viideksi vuodeksi kerrallaan. Muutoksenhakulautakunnan toimikausi on ajalle 14.1.2021 – 31.12.2025.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan tehtävistä, kokoonpanosta ja toiminnasta on säädetty tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetusta laista.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnassa käsiteltäviä asioita ratkaisevat ensiasteena seuraavat vakuutuslaitokset

v. 2021:

- Försäkringsaktiebolaget Alandia
- If Vahinkovakuutus Oyj, Suomen sivuliike
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva
- LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Maatalousyrittäjien eläkelaitos
- Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Pohjola Vakuutus Oy
- Protector Forsikring ASA, Suomen sivuliike
- Tapaturmavakuutuskeskus
- Valion Keskinäinen Vakuutusyhtiö
- Valtiokonttori
- Ålands Ömsesidiga Försäkringsbolag

HALLINTO

Muutoksenhakulautakunnassa hallintojaosto käsittelee työjärjestyksen mukaan merkittävät hallintoasiat elleivät ne kuulu täysistunnon, puheenjohtajan tai muiden hallintoasioista vastaavien toimihenkilöiden tehtäväksi. Merkittävillä hallintoasioilla tarkoitetaan muita kuin muutoksenhakulautakunnan juoksevaan hallintoon kuuluvia asioita. Hallintojaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä yksi työnantaja-, yksi työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ja yksi maatalousyrittäjien järjestöjen ehdotuksesta nimitetty jäsen. Toimintavuonna hallintojaosto piti kokouksen 4 kertaa.

Muutoksenhakulautakunnan täysistunto vahvistaa tilinpäätöksen ja myöntää hallintojaostolle vastuuvapauden. Täysistunto kokoontui kerran vuoden 2021 aikana.

VALITUSASIOIDEN KÄSITTELY

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan käytössä olevassa järjestelmässä asiakirjat ovat sähköisessä muodossa.

Vakuutuslaitokset toimittavat valitus- ja hakemuskäsittelyyn liittyvät asiakirjat sähköisesti ja järjestelmä hoitaa vireille tulon kirjaamisen automaattisesti. Asioiden valmistelusta huolehtivat valmistelijat ja esittelijät. Toimistohenkilöstö hoitaa toimistoon ja puhelinpalveluun liittyviä asioita.

Muutoksenhakulautakunta ratkaisee asioita kolmessa jaostossa. Jaostoon kuuluu lainoppinut puheenjohtaja, lääkärjäsen, lakimiesjäsen ja kaksi työelämän ja työmarkkinoiden olosuhteita tuntevaa jäsentä, joista toinen on työnantajajärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen ja toinen työntekijä- ja toimihenkilöjärjestöjen ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen sekä maatalousyrittäjäjärjestön ehdotuksen perusteella nimitetty jäsen.

Asiat ratkaistaan pääsääntöisesti kirjallisen aineiston perusteella ja päätökset tehdään jaoston istunnossa esittelijän esityksestä. Muutoksenhakulautakunta voi asianosaisen pyynnöstä järjestää suullisen käsittelyn tai järjestää sen itse viran puolesta. Suullinen käsittely järjestetään silloin, kun muutoksenhakulautakunta pitää sitä tarpeellisena ratkaistavan asian selvittämiseksi. Toimintavuonna ei järjestetty yhtään suullista käsittelyä. Muutoksenhakulautakunnan käsittely ja päätökset ovat asianosaisille maksuttomia. Muutoksenhakulautakunnan päätöksiin voi joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta hakea muutosta vakuutusosastolta.

Keväällä 2020 alkaneen koronapandemian takia lautakunnassa siirryttiin sähköisiin istuntoihin ja niitä jatkettiin edelleen koko toimintavuosi. Jaoston istunnot pidettiin pääsääntöisesti viikoittain kesä- ja joulutaukoja lukuun ottamatta.

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai jaosto voi määrätä jaostossa käsiteltävänä olevan asian ratkaistavaksi vahvennetussa jaostossa yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Jaostoon kuuluvat puheenjohtaja, varapuheenjohtajat sekä asiaa aikaisemmin käsitelleen jaoston jäsenet. Vahvennettu istunto koostui 12 kertaa toimintavuoden aikana ja sen istunnoissa käsiteltiin 13 asiaa.

Muutoksenhakulautakunnan puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ratkaisee eräitä asioita yksin ilman jaostoa: valituksen tai poistohakemuksen peruuttaminen, valituksen tai hakemuksen tutkimatta jättäminen, uuden selvityksen johdosta asian palauttaminen kokonaisuudessaan vakuutuslaitokselle, täytäntöönpanon keskeyttämistä koskeva asia sekä päätös hakemuksesta, joka koskee tietojen tai asiakirjojen tiedoksisaantia

oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain (381/2007) nojalla tai pyynnöstä, joka koskee tiedon antamista asiakirjasta viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) nojalla.

JÄSENET

Muutoksenhakulautakuntaan kuuluu päätoiminen puheenjohtaja, kaksi sivutoimista varapuheenjohtajaa ja 15 varsinaista jäsentä sekä heidän varajäsenensä ja puheenjohtajien yhteinen varajäsen.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan jäsenet 2021
<p>Puheenjohtaja</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti Mika Mänttari</p> <p>Varapuheenjohtajat</p> <p>Varatuomari Irene Luukkonen</p> <p>Oikeustieteen tohtori, varatuomari Pauli Ståhlberg</p> <p>Varajäsen</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti Petteri Immonen</p>
<p>Lakimiesjäsenet</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti Olli Häkkinen</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Hannu Ijäs 15.4.2021 saakka ja siitä lähtien johtava asiantuntija, oikeustieteen kandidaatti Seija Jalkanen</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Riitta Kokko-Herrala</p> <p>Varajäsenet</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti, varatuomari Anna Maria Brandt</p> <p>Oikeustieteen kandidaatti Seija Jalkanen 15.4.2021 saakka ja siitä lähtien hallitussihteeri, oikeustieteen kandidaatti Eva Aalto.</p> <p>Oikeustieteen maisteri Kaisa Laine</p>
<p>Lääkärijäsenet</p> <p>Lääketieteen ja hammaslääketieteen lisensiaatti, korva-, nenä- ja kurkkutautien ja työterveyshuollon erikoislääkäri Soile Jungewelter</p> <p>Lääketieteen lisensiaatti, kirurgian, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Matti Karjalainen</p> <p>Lääketieteen tohtori, kirurgian, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Mickael Parviainen</p> <p>Varajäsenet</p> <p>Lääketieteen tohtori, ortopedian ja traumatologian erikoislääkäri Minna Laitinen</p>

Lääketieteen tohtori, neurologian erikoislääkäri Susanna Melkas

Lääketieteen tohtori, työterveyshuollon erikoislääkäri Riitta Sauni

Työnantajakeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet:

Lainopillinen asiamies Mikko Nyssölä

Johtava asiantuntija Vesa Rantahalvari

Lakiasianjohtaja Markus Äimälä

Varajäsenet

Asiantuntija Minna Etu-Seppälä

Johtava asiantuntija Markku Rajamäki

Asiantuntija Katja Leppänen

Työntekijä- ja toimihenkilökeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet

Juristi Inka Douglas

Päälakimies Timo Koskinen

Työelämäasioiden päällikkö Lotta Savinko

Varajäsenet

Juristi Samppa Koskela

Sosiaaliasiain päällikkö Pirjo Väänänen

Työelämäasioiden päällikkö Jaana Meklin

Maatalousyrittäjäkeskusjärjestöjen ehdotuksesta määrätyt jäsenet

Lakimies Maire Lumiaho

Asiantuntija Marja Tallavaara

Juristi Mikaela Strömberg-Schalin

Varajäsenet

Verojohtaja Timo Sipilä

Maitoasiamies Marjukka Mattio

Asiantuntija Leena Suojala

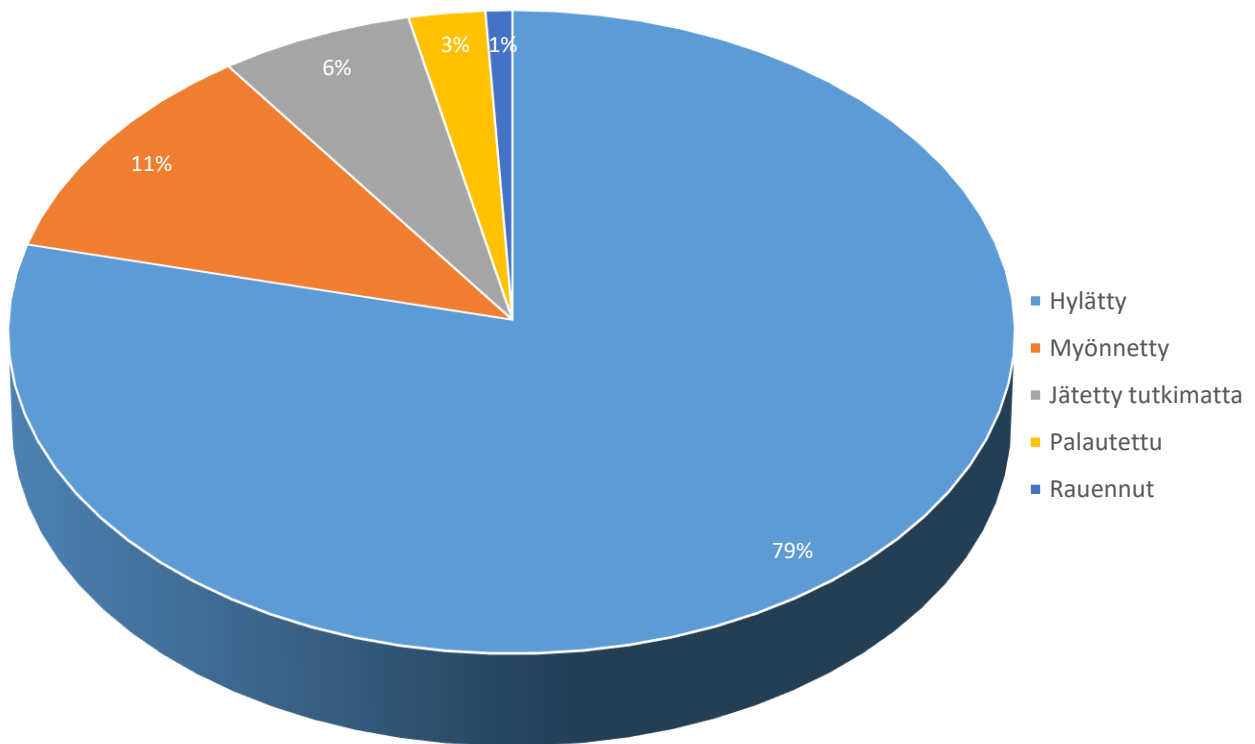
RATKAISUTOIMINTA

Vuonna 2021 muutoksenhalulautakuntaan saapui 3 445 asiaa, mikä on 298 asiaa (8 %) vähemmän kuin vuonna 2020. Muutoksenhakulautakunta antoi päätöksen 3 243 asiassa, mikä on 365 asiaa (10 %) vähemmän kuin vuonna 2020. Ratkaistujen asioiden määrän väheneminen johtui uuden asiankäsitelyjärjestelmän käyttöönotosta, mikä on edelleen hidastanut käsittelyä. Vanhan järjestelmän mukaisia paperilla käsiteltäviä asioita ratkaistiin viimeiset 12 kpl.

Seuraavalle vuodelle siirtyi 3 001 ratkaisematonta asiaa, mikä on 292 asiaa enemmän kuin vuoden 2020 lopussa.

vuosi	saapunut	käsitelty	muutettu %	hylätty %	käsittelyaika pv	vireillä vuoden lopussa
2012	4 852	5 222	12	81	183	2 205
2013	4 902	4 609	11	83	184	2 493
2014	5 036	4 369	13	79	219	3 189
2015	4 588	5 289	14	79	234	2 488
2016	4 460	4 766	12	79	185	2 204
2017	4 730	4 189	15	77	207	2 765
2018	4 293	4 149	15	76	240	2 934
2019	3 741	4 192	13	78	255	2 509
2020	3 743	3 608	15	76	240	2 709
2021	3 445	3 243	11	79	300	3 001

Ratkaisut 2021

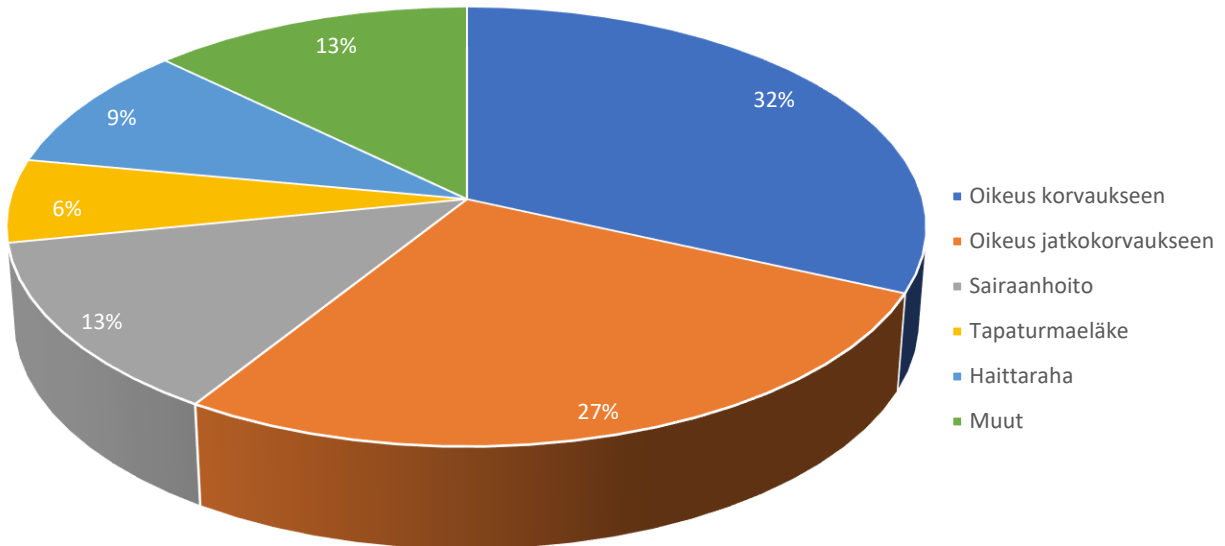

Ratkaisujen muutosprosentti oli 11, mikä on hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna ja alle pitkäaikaisen keskiarvon, silti normaalilla vaihteluvälillä. Ratkaisutyyppien jakautuminen on pysynyt vakiintuneena vuodesta toiseen.

Lääketieteellisten asioiden osuus ratkaistuista oli 76 % ja lainopillisten 24 %, mikä vastaa tasoltaan edellistä vuotta. Sen sijaan edeltävän kymmenen vuoden aikana lääketieteellisten ja lainopillista asioiden suhde on ollut keskimäärin tasolla 86 % - 14 %.

Käsiteltyjen asiaryhmien jakautuminen on myös pysynyt pitkään hyvin vakiintuneena eikä tässä ole muutosta vuonna 2021. Käsitellyistä asiaryhmistä suurimman osan muodostivat ne valitukset, jotka koskivat oikeutta korvaukseen (32 %) ja oikeutta jatkokorvaukseen (27 %). Näissä asioissa oli tyypillisesti kysymys siitä, onko vahinkotapahtuma sattunut korvattavissa olosuhteissa, onko vahinkotapahtumasta aiheutunut ylipäänsä korvattavaa vammaa, tai ovatko pitkittyneet oireet syy-yhteydessä korvattuun vahinkotapahtumaan.

Asiaryhmät 2021

Muutoksenhakulautakunnassa ratkaistujen asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 300 päivää (10 kuukautta), joka on merkittävästi pidempi kuin edeltäviä vuosina. Käsittelyajan pidentyminen johtuu siitä, että käsittely on osoittautunut hitaammaksi uudessa järjestelmässä kuin aikaisemmin. Tavoitteena on lyhentää keskimääräistä käsittelyaikaa vuoden 2022 aikana merkittävästi.

TOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Yhteinen projekti tapaturma-asioidenmuutoksenhakulautakunnan ja työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan kanssa ratkaisutoiminnan saattamiseksi digitaaliseen muotoon johti uuden käsittelyjärjestelmän käyttöönottoon marraskuussa 2019. Tämän jälkeen järjestelmän alkuvaiheen virheitä on korjattu ja järjestelmää on jatkuvasti kehitetty paremmin toimivaksi. Kehitystyöstä on vastannut lautakunnan puolesta pääkäyttäjistä ja johtoryhmästä koostuva ryhmä. Asian käsittelyprosessin läpivienti on osoittautunut uudessa sähköisessä järjestelmässä hitaammaksi kuin paperiprosessissa, minkä vuoksi kehitystyö on vaatinut edelleen mittavaa panostusta. Käsittelyprosessia on samalla pyritty sujuvoittamaan.

Lautakunnassa on nimetty tietosuojavastaava ja tietoturvatyöryhmä, jotka ovat mm. käsitelleet lautakunnassa havaittuja tietoturvapoikkeamia ja laatineet tietoturvaan liittyvää dokumentaatiota.

Muutoksenhakulautakunnan edustajat osallistuivat vakuutusosoikeuden sekä muiden muutoksenhakulautakuntien (opintotuen muutoksenhakulautakunta, sosiaaliasioiden muutoksenhakulautakunta, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunta) yhteisiin kokoontumisiin. Muiden lautakuntien ja vakuutusosoikeuden kanssa on käsitelty myös tiedonhallintalakiin liittyviä asioita yhteisissä työpajoissa.

TIEDOTTAMINEN

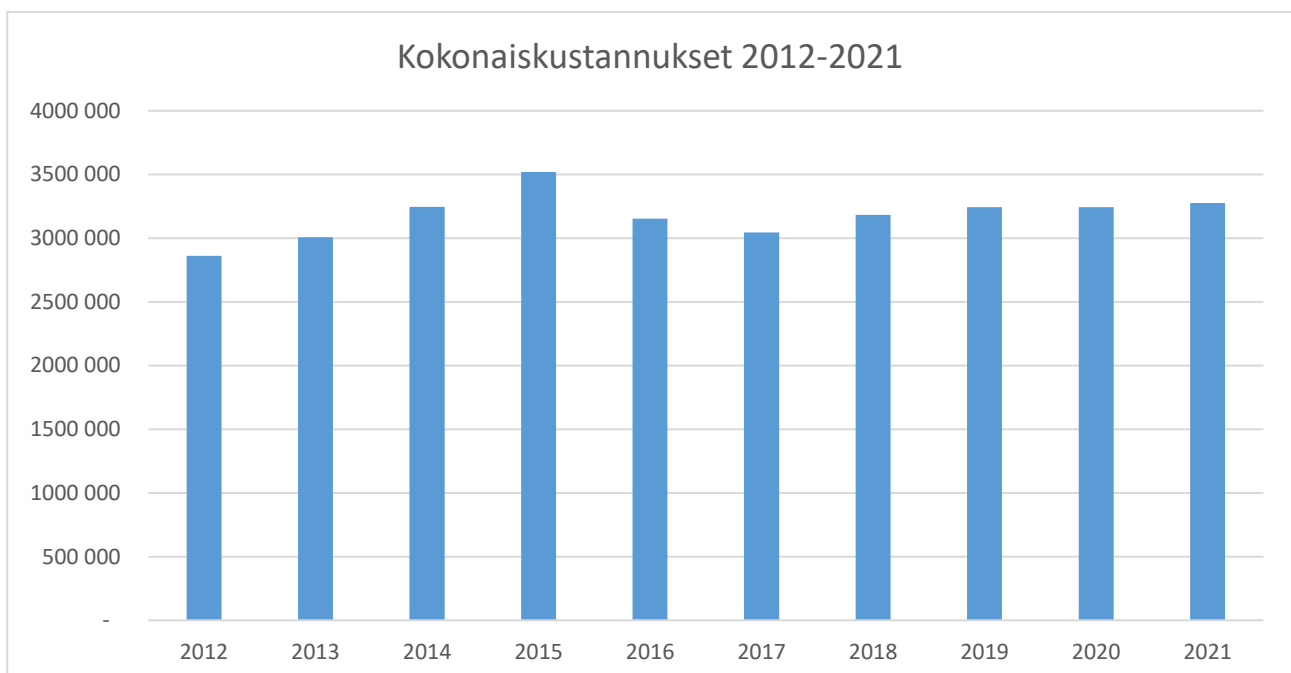
Muutoksenhakulautakunnan kotisivuilla www.tapaturmalautakunta.fi kerrotaan muutoksenhakulautakunnan toiminnasta, annetaan ohjeita muutoksenhakijoille ja tietoa tapaturmavakuutuksesta. Kotisivut vaihdettiin uudelle alustalle vuoden 2021 lopulla ja samassa yhteydessä sivujen ulkonäköä sekä sisältöä muutettiin. Muutostyö jatkuu vielä vuoden 2022 puolella. Kotisivuilla olevista tiedoista suurin osa on käännetty myös ruotsiksi ja englanniksi. Sivuilta löytyy muutoksenhakulautakunnan oikeustapausrakisteri, johon on viety muutoksenhakulautakunnan ratkaisuja vuodesta 2007 lähtien.

Muutoksenhakulautakunta on lähettänyt v. 2017 lähtien jäsenilleen jäsentiedotteen muutaman kerran vuodessa. Vuonna 2021 jäsentiedote lähetettiin kaksi kertaa. Jäsentiedotteessa kerrotaan muutoksenhakulautakunnan ajankohtaisista asioista sekä tiivistelmät vahvettuissa istunnoissa käsitellyistä asioista sekä keskeisistä korkeimman oikeuden ja vakuutusosoikeuden päätöksistä.

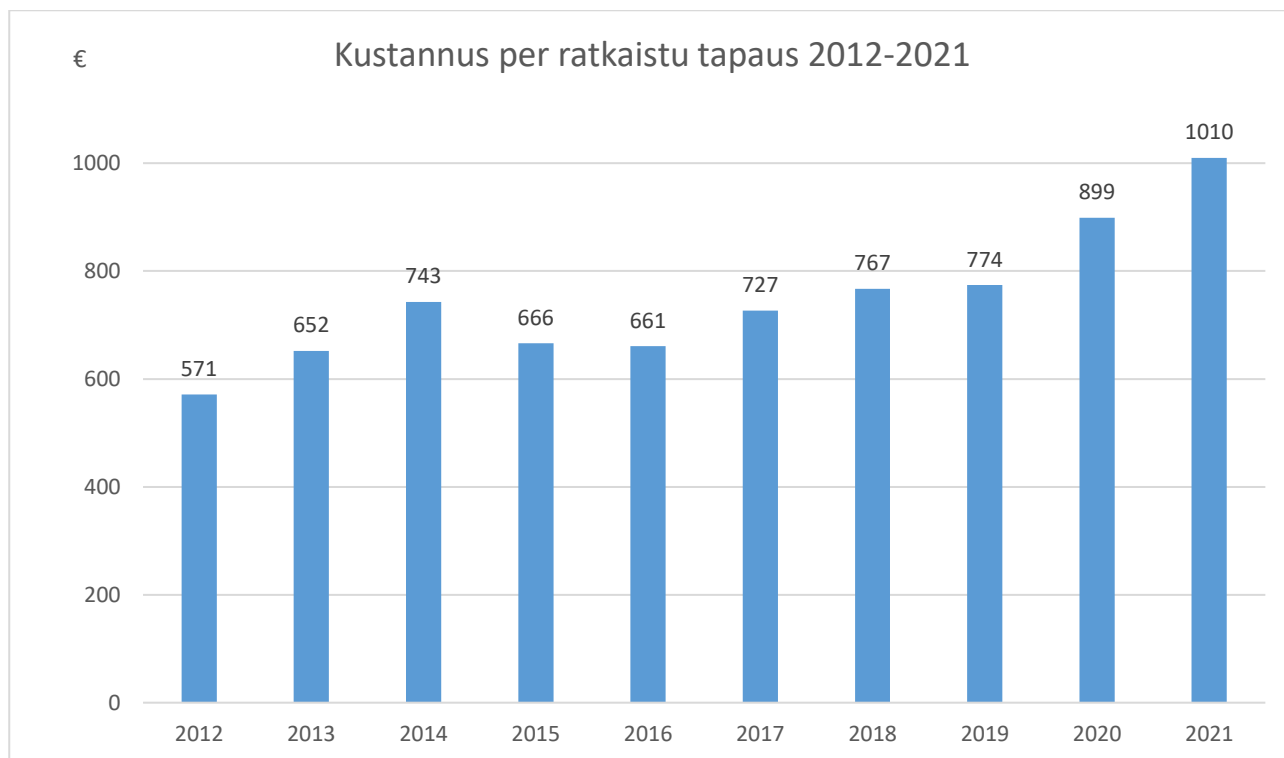
KUSTANNUKSET

Muutoksenhakulautakunnan toiminta rahoitetaan lakisääteistä tapaturmavakuutusta harjoittavilta vakuutuslaitoksilta perittävillä oikeushallintomaksuilla. Oikeushallintomaksun suuruuden vahvistaa Finanssivalvonta.

Toteutuneet kokonaiskustannukset vuonna 2021 olivat 3 274 708 €. Suurin kuluerä (2 445 099 €) oli henkilökulut. Kokonaiskustannukset olivat samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Kustannukset ratkaistua asiaa kohden v. 2021 olivat 1 009,78 €, joka on 12 % enemmän kuin edellisessä vuonna. Ratkaisukohtaisen kustannuksen kasvu johtuu ratkaistujen tapausten määrän vastaavasta vähene- misestä, koska kokonaiskustannustaso pysyi entisellä tasolla.

MUUTA

Muutoksenhakulautakunta muutti uusiin toimitiloihin toukokuussa 2021. Muutoksenhakulautakunta oli toiminut v. 1982 lähtien samassa kiinteistössä, jossa toimitilaa oli hankittu lisää aina tarpeen mukaan. Henkilöstön tilat olivat kahdessa kerroksessa ja monin paikoin epäkäytännölliset ja vanhentuneet. Muuttoa sekä uuden toimitilan käyttöä ja toimintoja suunnitteli henkilöstöryhmien edustajista koottu muuttoryhmä. Uudessa toimitiloissa on sekä työhuoneita että avointa tilaa. Lisäksi muutoksenhakulautakuntaan saatiin toimivat taukotilat sekä kokoushuoneita.

HENKILÖSTÖ

Henkilöstöön liittyviä vaihdoksia tapahtui jonkin verran vuoden 2021 aikana.

Kolme esittelijää irtisanoutui, yksi heistä oli palkattomalla vapaalla tuomioistuinharjoittelua varten. Yksi esittelijä oli perhevapaalla. Neljä uutta määräaikaista esittelijää aloitti.

Yksi valmistelija jäi eläkkeelle, yksi irtisanoutui ja yksi jäi palkattomalle vapaalle toisen työn hoitamista varten. Kaksi uutta määräaikaista valmistelijaa aloitti alkuvuodesta 2021.

Toimistossa hallintoassistentti oli perhe- ja opintovapaalla ja hänen sijaisekseen vuoden 2020 keväällä palkattu henkilö jatkoi sijaisuutta.

Tiedot vuoden lopun tilanteessa	2021	2020
henkilöstö	35	34
henkilötyövuodet	34,6	33,2
keski-ikä	44	43
alle /yli 45-vuotiaat	20/15	20/14
vakinaiset / määräaikaiset	28/7	31/3
kokoaikaiset / osa-aikaiset	33/2	31/3
sairauspoissaolot pv / htv	2,5	8,7

Henkilöstön työterveyspalvelut on järjestetty Aavan kanssa, jonka kanssa on yhteyshenkilöiden kanssa sovitut tapaamiset kaksi kertaa vuodessa. Työterveyshuollon toimintasuunnitelma käydään läpi tapaamisissa ja sitä päivitetään tarpeen mukaan muulloinkin. Koronapandemian johdosta myös työterveyspalveluja hoidettiin mahdollisuuksien mukaan etäpalveluina.

Henkilöstölle on vuosittain varattu työkyvyn ylläpitoa varten tyky-rahaa, jota voi käyttää liikunta- ja kulttuurimenoihin. Koronapandemiasta johtuvien rajoitusten takia virkistystoimikunta ei voinut kaikissa toimitissaan järjestää perinteisiä toimintoja, mutta virkistystoimintaa järjestettiin myös etäjärjestelyin.

Tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan henkilöstö 31.12.2021	
Puheenjohtaja	Mika Mänttari
Hallintopäällikkö	Heta Ojanperä
Esittelijät	Tuija Ahonen Erno Kavander Vili Laakkonen Tuija Lehtimäki Markus Leppäkoski Lipponen Marjo Martti Pere Eija Piirilä Jenna Pääkkö Mari Rajaniemi Taina Rantanen Sami Sepponen Jussi Särkelä Päivi Suominen (johtava esittelijä) Ani-Maaria Viljamaa (perhevapaalla)
Valmistelijat	Riitta Heinälä (johtava valmistelija) Petra Kinnunen Sanna Kuusinen Nina Lindroos Jaakko Malin Ville Orrenmaa (palkaton vapaa) Antti Martikainen Paula Pellikka Justus Pihlaja Anne Puukari Kati Riihimäki-Rinne Marjo Syrjä Milla Virolainen Sanne Wickström
Toimistohenkilökunta	Joonas Ahola (IT-assistentti) Raija Alatalo Pinja Hedman Anne Kosonen Lotta Laakso (hallintoassistentti) Paula Laakso Mari Valakari (hallintoassistentti, perhevapaalla)

KOULUTUS

Koronapandemian takia koulutukset jäivät toimintavuonna vähäiseksi, mutta lautakunta järjesti prosessin kehittämiseen ja henkilöstön hyvinvointiin liittyviä tilaisuuksia etänä.